

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Факультет історії, права та публічного управління
Кафедра права та публічного управління

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Методичні рекомендації для організації підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка з освітньої компоненти «Інтелектуальна власність»

УДК 339.166.5(072)

I-73

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка, протокол № 18 від 26 вересня 2025 р.

Рецензенти:

Бондарчук Н.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правознавства Поліського національного університету

Косілова О.І. – кандидат політичних наук, доцент, професор кафедри міжнародного права та права ЄС ННІ права Державного податкового університету

Пивовар І.В. – кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри права та публічного управління Житомирського державного університету імені Івана Франка

Інтелектуальна власність: Методичні рекомендації для організації підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка з освітньої компоненти «Інтелектуальна власність» / Укладачі: Ю.І. Магась-Демидас, М.В. Огороднійчук, О.П. Рудницька: Житомир: вид. ЖДУ ім. Івана Франка. 2025. 34 с.

У методичних рекомендаціях для організації підготовки до практичних занять та самостійної роботи з освітньої компоненти «Інтелектуальна власність», складеної для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка, вказано мету та завдання компоненти. Методична розробка містить навчальний план, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, контрольні питання, юридичні ситуації, тестові завдання, список рекомендованої літератури.

© Житомирський державний університет
імені Івана Франка, 2025

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Програма ОК «Інтелектуальна власність».....	8
Методичні поради щодо вивчення ОК «Інтелектуальна власність».....	17
Теми та плани практичних занять.....	20
Питання до екзамену з курсу «Інтелектуальна власність».....	33
Критерії оцінювання знань здобувачів.....	35
Список рекомендованої літератури.....	37
Юридичні ситуації.....	39
Тести.....	45

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення освітньої компоненти «Інтелектуальна власність» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету історії, права та публічного управління Житомирського державного університету імені Івана Франка.

В умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства, інноваційних технологій та глобалізації економіки, інтелектуальна власність є одним із ключових ресурсів соціально-економічного розвитку держави та конкурентоспроможності окремих суб'єктів господарювання. Саме інтелектуальні продукти – винаходи, бренди, програмне забезпечення, наукові відкриття, твори мистецтва тощо – сьогодні визначають лідерство на ринку, формують вартість компаній і сприяють науково-технічному прогресу.

Вивчення ОК «Інтелектуальна власність» є надзвичайно актуальним для сучасного фахівця будь-якої галузі, адже вона формує знання про правовий захист результатів творчої діяльності, механізми комерціалізації інтелектуальних прав, запобігання плагіату, порушенням авторських і суміжних прав. Особливо важливо це в умовах цифровізації, коли об'єкти інтелектуальної власності легко копіюються, розповсюджуються та можуть бути незаконно використані.

Крім того, набуття знань у сфері інтелектуальної власності сприяє розвитку у здобувачів освіти правової культури, економічного мислення, навичок підприємництва та інноваційного підходу до професійної діяльності. Це також є важливим чинником академічної доброчесності та професійної етики.

Таким чином, вивчення ОК «Інтелектуальна власність» є не лише необхідною складовою сучасної освіти, а й важливим інструментом формування конкурентоспроможного, відповідального та правосвідомого фахівця у будь-якій сфері діяльності.

Предметом вивчення освітньої компоненти є інтелектуальна власність як одна з підгалузей цивільного права, зокрема, правові, економічні, організаційні та технічні аспекти створення, використання, охорони і захисту результатів інтелектуальної діяльності та засобів індивідуалізації, які визнаються об'єктами інтелектуальної власності.

Програма навчальної компоненти складається з таких модулів:

Модуль 1. Загальні положення інтелектуальної власності.

1. Мета, завдання та результати навчання

1.1. Метою вивчення освітньої компоненти: виховання та формування у майбутніх спеціалістів знань та навичок з організації та планування і управління інтелектуальної власності, стратегічного управління процесом створення та розповсюдження нововведень.

1.2. Завданнями вивчення освітньої компоненти є формування у студентів системи науково-теоретичних знань з інтелектуальної власності, визначення та розкриття основних проблем розуміння його понять, категорій та інститутів, напрямів розвитку і вдосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності за умов ринкової економіки і правової держави, вирішення проблем його застосування в практиці, виклад їх у навчальному процесі

Освітня компонента «Інтелектуальна власність» викладається на I курсі, в I семестрі.

На вивчення освітньої компоненти відводиться 90 годин, 3,0 кредити ЄКТС.

Форма проведення занять: лекції, практичні заняття.

2. Інформаційний обсяг освітньої компоненти

Модуль 1. Загальні положення інтелектуальної власності

Тема 1. Загальні положення про інтелектуальну власність. Поняття інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави.

Тема 2. Правовідносини у сфері ІВ. Об'єкти права інтелектуальної власності. Поняття та класифікація об'єктів права інтелектуальної власності. Об'єкти авторського права і суміжних прав. Об'єкти промислової власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Система законодавства України про інтелектуальну власність. Державна система правової охорони інтелектуальної власності. Міжнародна система інтелектуальної власності.

Тема 3. Авторське право. Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства. Співавторство. Особисті немайнові та майнові права автора на службові твори, аудіовізуальний твір, комп'ютерні програми, збірники та інші складені твори. Вільне використання творів. Строк дії та передача авторського права:

Тема 4. Суміжні права. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення і здійснення суміжних прав. Строк дії суміжних прав. Особисті немайнові та майнові права виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення. Використання фонограм і відеограм, опублікованих з комерційною метою.

Тема 5. Патентне право. Об'єкти патентного права. Поняття й ознаки винаходу. Поняття й ознаки корисної моделі. Поняття й ознаки промислового зразка. Суб'єкти патентного права. Оформлення патентних прав. Права авторів винаходів, корисних моделей і промислових зразків. Передача майнових прав. Особисті немайнові права на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Майнові права на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Дострокове припинення чинності прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок та визнання їх недійсними

Тема 6. Охорона та захист прав ІВ. Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності. Поняття договору. Види договорів у сфері інтелектуальної власності. Види договорів за різними критеріями класифікації у сфері інтелектуальної власності. Авторські договори. Договори на використання об'єктів промислової власності

Тема 7. Розпорядження правами інтелектуальної власності. Мета і принципи правової охорони. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення. Форми та порядок захисту права інтелектуальної власності. Способи захисту права інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS

Тема 8. Економіка ІВ. Права на об'єкти інтелектуальної власності як товар. Особливості права інтелектуальної власності як товару. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив. Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності. Мета і основні способи комерціалізації. Використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві. Внесення інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Цілі оцінки прав. Підходи до оцінки. Методи оцінки. Послідовність оцінки.

Тема 9. Управління правами ІВ. Життєвий цикл об'єкта інтелектуальної власності. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі його створення. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі набуття прав. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі використання прав. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі захисту прав. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі утилізації.

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

1. Робота з нормативно-правовими актами

Здобувачі мають навчитися самостійно знаходити, аналізувати та тлумачити чинні НПА, що регламентують відносини у сфері інтелектуальної власності.

Для пошуку нормативно-правової інформації важливо вміти знаходити актуальні нормативно-правові акти у відкритих електронних базах (наприклад, zakon.rada.gov.ua, ЛПА:ЗАКОН, ЮРЛПА).

Робота з НПА повинна включати:

- Визначення актуальності документа (перевірка чинності).
- Аналіз реквізитів документа: дата прийняття, орган, що видав, тип акту (закон чи підзаконний акт).
- Визначення галузі права і сфери регулювання.
- Структурний аналіз (розділи, статті).
- Виявлення основних норм і положень.
- Аналіз практичного значення та прикладів застосування.

До джерел даної ОК належать закони та підзаконні акти, що регламентують адміністративні процедури. Такі документи відносяться до різних галузей законодавства (конституційного, податкового, бюджетного, адміністративного, адміністративного процесуального права тощо). Саме вони є першоосновою для отримання здобувачами знань курсу.

Методи роботи з джерелами:

Конспектування: здобувач складає план роботи з НПА. План може бути простим (мати лише заголовки) або розгорнутим (доповнений короткими поясненнями). Коротко у стислому вигляді конспектує НПА, виділяє головне, використовуючи основні, прості або складні тези. Висновки вимагають глибокого осмислення та узагальнення матеріалу.

Важливою навичкою є здатність: уважно читати текст правової норми, враховуючи структуру документа (статті, пункти, частини); уміти аналізувати зміст норми, виділяти: гіпотезу (умову дії), диспозицію (правила поведінки), санкцію (наслідки порушення); співвідносити юридичну норму з конкретною життєвою ситуацією; формулювання правової позиції у вигляді правового висновку. Здобувач обов'язково має використати цитати і посилання на нормативні джерела оформити з дотриманням стилістичних і технічних вимог, дотримуватися академічної доброчесності.

Алгоритм роботи студента з договором

КРОК 1: Визначити необхідність укладання договору, його вид.

КРОК 2: Що буде об'єктом даних правовідносин (стаття, фото, відео, музика, диплом, презентація тощо)?

КРОК 3: Чи буде твір (стаття, фото, відео, музика, диплом, презентація тощо) використовуватись третіми особами?

КРОК 4: Чи передбачається оплата або публікація?

КРОК 5: Чи потрібно надати дозвіл на використання твору?

КРОК 6: Майнові права передаються повністю або частково.

КРОК 7: У разі укладення ліцензійного договору чи дозволяє використання об'єкта без передачі прав власності (виключна / невиключна ліцензія).

КРОК 7: Підготувати необхідну інформацію для договору та розробити проєкт.

Перевірити основні умови договору.

ТЕМИ ТА ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМИ ТА ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1. Загальні положення інтелектуальної власності.

Тема 1. Загальні положення про інтелектуальну власність

План практичного заняття:

1. Поняття інтелектуальної власності: сутність, зміст та основні ознаки.
2. Конституційні засади права інтелектуальної власності в Україні.
3. Види об'єктів інтелектуальної власності: авторське право, суміжні права, промислова власність.
4. Суб'єкти права інтелектуальної власності: автори, виконавці, винахідники, роботодавці.
5. Значення інтелектуальної власності у розвитку економіки, науки, культури та суспільства.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Інтелектуальна власність** — це право особи на результати її інтелектуальної, творчої діяльності або інші об'єкти, визначені законом.
2. **Авторське право** — сукупність правових норм, що регулюють відносини, пов'язані зі створенням та використанням творів науки, літератури й мистецтва.
3. **Суміжні права** — права виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення на результати їхньої діяльності.
4. **Промислова власність** — об'єкти інтелектуальної власності, що використовуються у виробництві та комерції (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг).
5. **Патент** — охоронний документ, що засвідчує право на винахід, корисну модель чи промисловий зразок і підтверджує виключне право його власника.

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Правове регулювання інтелектуальної власності в Україні.
2. Історія розвитку інституту інтелектуальної власності.
3. Авторське право і суміжні права: сутність та відмінності.
4. Патентна система в Україні та світі.
5. Роль інтелектуальної власності в інноваційному розвитку держави.
6. Проблеми охорони прав інтелектуальної власності та шляхи їх вирішення.

Тема 2. Правовідносини у сфері ІВ

План практичного заняття:

1. Поняття та особливості правовідносин у сфері інтелектуальної власності.
2. Суб'єкти правовідносин: автори, виконавці, винахідники, роботодавці, правонаступники.
3. Об'єкти правовідносин у сфері інтелектуальної власності: твори, винаходи, торговельні марки тощо.
4. Види прав інтелектуальної власності: особисті немайнові та майнові права.
5. Захист прав у сфері інтелектуальної власності: національні та міжнародні механізми.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Правовідносини у сфері інтелектуальної власності** — врегульовані нормами права суспільні відносини щодо створення, використання та охорони об'єктів інтелектуальної власності.
2. **Суб'єкти правовідносин** — фізичні та юридичні особи, держава, які мають права та обов'язки у сфері інтелектуальної власності.
3. **Майнові права інтелектуальної власності** — права, що надають можливість використовувати об'єкт інтелектуальної власності та отримувати від цього економічну вигоду.
4. **Особисті немайнові права** — невід'ємні права автора чи винахідника, які не мають економічного змісту (право авторства, право на ім'я тощо).
5. **Захист прав інтелектуальної власності** — система юридичних засобів, спрямованих на відновлення та забезпечення прав у разі їх порушення (суди, адміністративні органи, міжнародні інституції).

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Суб'єкти правовідносин у сфері інтелектуальної власності.
2. Особисті немайнові та майнові права у сфері інтелектуальної власності.
3. Судовий та позасудовий захист прав інтелектуальної власності.
4. Міжнародно-правове регулювання правовідносин у сфері ІВ.
5. Приклади порушень прав інтелектуальної власності в Україні та світі.
6. Роль правовідносин у сфері інтелектуальної власності в інноваційній економіці.

Тема 3. Авторське право

План практичного заняття:

1. Поняття та сутність авторського права.
2. Об'єкти авторського права: твори науки, літератури та мистецтва.
3. Суб'єкти авторського права: автори, спадкоємці, юридичні особи.

4. Майнові та немайнові права автора.
5. Тривалість охорони авторського права та випадки вільного використання творів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Авторське право** — сукупність норм, що регулюють відносини, пов'язані зі створенням та використанням творів науки, літератури й мистецтва.
2. **Об'єкти авторського права** — результати творчої діяльності (твори письмові, усні, музичні, образотворчі, аудіовізуальні тощо).
3. **Автор** — фізична особа, творчою працею якої створено твір.
4. **Майнові права автора** — право на використання твору в будь-якій формі та отримання матеріальної винагороди.
5. **Особисті немайнові права автора** — право авторства, право на ім'я, право на недоторканність твору.

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Правове регулювання авторського права в Україні.
2. Суб'єкти та об'єкти авторського права.
3. Майнові та немайнові права автора: особливості та значення.
4. Тривалість охорони авторського права та перехід творів у суспільне надбання.
5. Вільне використання творів без згоди автора: межі та обмеження.
6. Проблеми захисту авторських прав в Україні та шляхи їх вирішення.

Тема 4. Суміжні права

План практичного заняття:

1. Поняття та сутність суміжних прав.
2. Об'єкти суміжних прав: виконання, фонограми, відеограми, програми мовлення.
3. Суб'єкти суміжних прав: виконавці, виробники фонограм і відеограм, організації мовлення.
4. Майнові та особисті немайнові права суб'єктів суміжних прав.
5. Тривалість охорони суміжних прав та випадки вільного використання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Суміжні права** — права виконавців, виробників фонограм і відеограм, організацій мовлення на результати їхньої творчої чи організаційної діяльності.

2. **Виконавець** — актор, співак, музикант, танцюрист чи інша особа, яка відтворює твір.
3. **Виробник фонограми (відеограми)** — фізична чи юридична особа, яка здійснила перший запис звуків (зображень) виконання або інших звуків/зображень.
4. **Організація мовлення** — телерадіоорганізація, яка здійснює передачу програм ефірним, кабельним чи супутниковим способом.
5. **Охорона суміжних прав** — система норм і механізмів, що забезпечують визнання та захист прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і мовників.

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Суб'єкти та об'єкти суміжних прав.
2. Майнові та особисті немайнові права виконавців.
3. Правове регулювання суміжних прав в Україні.
4. Тривалість охорони суміжних прав і перехід у публічне надбання.
5. Випадки вільного використання об'єктів суміжних прав.
6. Проблеми та перспективи розвитку системи захисту суміжних прав в Україні.

Тема 5. Патентне право

План практичного заняття:

1. Поняття та значення патентного права.
2. Об'єкти патентного права: винаходи, корисні моделі, промислові зразки.
3. Суб'єкти патентних прав: винахідники, роботодавці, правонаступники.
4. Порядок одержання патенту в Україні.
5. Права та обов'язки власника патенту.
6. Захист прав у сфері патентного права.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Патентне право** — сукупність правових норм, що регулюють відносини щодо створення, правової охорони та використання об'єктів промислової власності.
2. **Патент** — охоронний документ, який засвідчує виключне право на винахід, корисну модель чи промисловий зразок.
3. **Винахід** — нове технічне рішення у будь-якій сфері, що має винахідницький рівень та може бути використане у виробництві.
4. **Корисна модель** — технічне рішення, яке є новим і придатним для використання, але має нижчий рівень винахідницької діяльності, ніж винахід.
5. **Промисловий зразок** — результат творчої діяльності людини у сфері художнього конструювання (зовнішній вигляд виробу).

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Правове регулювання патентного права в Україні.
2. Об'єкти патентного права: винаходи, корисні моделі, промислові зразки.
3. Порядок одержання патенту та його правові наслідки.
4. Права та обов'язки власників патентів.
5. Судовий і адміністративний захист у сфері патентного права.
6. Роль патентного права в інноваційному розвитку держави.

Тема 6. Охорона та захист прав ІВ

План практичного заняття:

1. Поняття охорони та захисту прав інтелектуальної власності.
2. Нормативно-правова база України у сфері охорони ІВ.
3. Національна система охорони прав ІВ: державні органи, їхні повноваження.
4. Міжнародні механізми охорони та захисту прав ІВ (ВОІВ, СОТ, міжнародні договори).
5. Судовий та позасудовий захист прав інтелектуальної власності.
6. Відповідальність за порушення прав ІВ.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Охорона прав інтелектуальної власності** — система правових норм, що регламентують порядок набуття, використання та збереження прав на об'єкти ІВ.
2. **Захист прав інтелектуальної власності** — сукупність юридичних заходів, спрямованих на відновлення порушених прав та припинення протиправних дій.
3. **Піратство у сфері ІВ** — незаконне відтворення, розповсюдження чи використання об'єктів авторського права та суміжних прав.
4. **Контрафактна продукція** — товари, виготовлені чи реалізовані з порушенням прав інтелектуальної власності.
5. **Санкції за порушення прав ІВ** — цивільно-правова, адміністративна та кримінальна відповідальність за неправомірне використання об'єктів ІВ.

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Законодавство України у сфері охорони інтелектуальної власності.
2. Органи державної влади, що здійснюють охорону та контроль у сфері ІВ.
3. Судові та адміністративні способи захисту прав інтелектуальної власності.
4. Міжнародні організації у сфері охорони ІВ: їх роль та значення.
5. Порушення прав ІВ в Україні: сучасний стан і шляхи подолання.
6. Значення охорони прав ІВ для розвитку економіки та інновацій.

Тема 7. Розпорядження правами інтелектуальної власності.

План практичного заняття:

1. Поняття та сутність розпорядження правами інтелектуальної власності.
2. Форми розпорядження правами: передача, ліцензування, відчуження, спадкування.
3. Ліцензійні договори: поняття, види, умови укладання.
4. Продаж та відчуження прав інтелектуальної власності.
5. Правові наслідки порушення умов розпорядження правами ІВ.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Розпорядження правами інтелектуальної власності** — здійснення власником або суб'єктом прав ІВ юридичних дій щодо використання, передачі або обмеження своїх прав.
2. **Ліцензія** — дозвіл власника прав на використання об'єкта ІВ іншою особою на визначених умовах.
3. **Ліцензійний договір** — угода, за якою власник прав передає ліцензіату право використання об'єкта ІВ за плату або безоплатно.
4. **Відчуження прав** — передача прав ІВ іншій особі на підставі договору купівлі-продажу, дарування або іншої угоди.
5. **Спадкування прав інтелектуальної власності** — перехід прав на об'єкти ІВ до спадкоємців у разі смерті власника.

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Форми розпорядження правами інтелектуальної власності.
2. Ліцензійні договори та їхні види.
3. Продаж і передача прав інтелектуальної власності.
4. Правові наслідки порушення умов розпорядження правами ІВ.
5. Особливості спадкування прав інтелектуальної власності.
6. Роль розпорядження правами ІВ у розвитку інновацій та комерціалізації творчих результатів.

Тема 8. Економіка ІВ.

План практичного заняття:

1. Поняття та сутність економіки інтелектуальної власності.
2. Значення інтелектуальної власності для розвитку інновацій та науки.
3. Комерціалізація результатів інтелектуальної діяльності: ліцензії, франчайзинг, продаж прав.
4. Оцінка об'єктів інтелектуальної власності: методи та критерії.
5. Вплив охорони та захисту прав ІВ на економіку держави.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Економіка інтелектуальної власності** — сукупність економічних відносин, пов'язаних зі створенням, використанням, комерціалізацією та охороною об'єктів ІВ.
2. **Комерціалізація інтелектуальної власності** — процес перетворення результатів інтелектуальної діяльності на економічну вигоду.
3. **Ліцензійна угода** — договір, за яким власник ІВ передає іншій особі право використання об'єкта за певних умов.
4. **Франчайзинг** — форма бізнес-угоди, за якою одна сторона передає іншій право на використання свого бренду, технологій та знань.
5. **Оцінка об'єктів ІВ** — визначення вартості прав на об'єкти ІВ для цілей продажу, ліцензування або страхування.

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Значення інтелектуальної власності для розвитку економіки.
2. Методи комерціалізації об'єктів ІВ.
3. Оцінка об'єктів інтелектуальної власності: підходи та методи.
4. Вплив охорони прав ІВ на інноваційний розвиток підприємств.
5. Роль інтелектуальної власності у формуванні конкурентних переваг компаній.
6. Проблеми та перспективи розвитку економіки інтелектуальної власності в Україні.

Тема 9. Управління правами ІВ.

План практичного заняття:

1. Поняття управління правами інтелектуальної власності.
2. Основні цілі та завдання управління правами ІВ.
3. Методи та інструменти управління правами: ліцензування, франчайзинг, продаж, захист прав.
4. Організаційна структура управління правами ІВ у підприємствах та державних установах.
5. Оцінка ефективності управління правами ІВ.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати тему за вказаними питаннями.
2. Записати визначення основних понять.

Основні терміни та поняття:

1. **Управління правами інтелектуальної власності** — комплекс організаційних, економічних і правових заходів щодо ефективного використання та охорони об'єктів ІВ.
2. **Ліцензування** — передача прав на використання об'єкта ІВ іншій особі на визначених умовах.

3. **Франчайзинг** — передача комплексного пакету прав і знань для ведення бізнесу під відомим брендом.
4. **Продаж прав ІВ** — відчуження прав інтелектуальної власності іншій особі на підставі договору.
5. **Ефективність управління ІВ** — показник того, наскільки повно та раціонально використовуються права ІВ для отримання економічної та соціальної вигоди.

Підготуйте доповідь або реферат на тему:

1. Поняття та основні завдання управління правами інтелектуальної власності.
2. Методи управління правами ІВ: ліцензування, продаж, франчайзинг.
3. Організаційні структури управління правами ІВ у підприємствах.
4. Вплив ефективного управління правами ІВ на розвиток інновацій.
5. Правові аспекти управління правами ІВ.
6. Проблеми та перспективи управління правами інтелектуальної власності в Україні.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З ОК «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

1. Поняття інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності. Інтелектуальна власність як право.
2. Еволюція інтелектуальної власності. Еволюція промислової власності, авторського права і суміжних прав. Еволюція інтелектуальної власності в Україні.
3. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави. Соціально-економічні стратегії в країнах світового товариства. Роль промислової власності у економічному розвитку. Авторське право і розвиток культури.
4. Об'єкти права інтелектуальної власності та їх класифікація. Об'єкти авторського права і суміжних прав, промислової власності, нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
5. Система законодавства України про інтелектуальну власність.
6. Державна система правової охорони інтелектуальної власності.
7. Міжнародна система інтелектуальної власності.
8. Суб'єкти та об'єкти авторського права.
9. Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства. Співавторство.

10. Особисті немайнові та майнові права автора на службові твори, аудіовізуальний твір, комп'ютерні програми, збірники та інші складені твори.
11. Вільне використання творів.
12. Право доступу до твору образотворчого мистецтва та право слідування.
13. Строк дії та передача авторського права.
14. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення і здійснення суміжних прав.
15. Особисті немайнові та майнові права, обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеогам і організацій мовлення.
16. Використання фонограм і відеогам, опублікованих з комерційною метою. Строк дії суміжних прав.
17. Об'єкти патентного права. Поняття й ознаки винаходу. Поняття й ознаки корисної моделі. Поняття й ознаки промислового зразка.
18. Суб'єкти патентного права. Автори винаходів, корисних моделей, промислових зразків, патентоволодільці, спадкоємці.
19. Оформлення патентних прав, особливості патентного права в Україні на секретний винахід і секретну корисну модель.
20. Права авторів винаходів, корисних моделей і промислових зразків. Передача майнових прав.
21. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності.
22. Економіка інтелектуальної власності. Права на об'єкти інтелектуальної власності як товар. Особливості права інтелектуальної власності як товару. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив.
23. Комерціалізація прав на ОІВ. Мета і основні способи комерціалізації. Використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві. Внесення інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності.
24. Оцінка вартості прав на ОІВ. Цілі оцінки прав. Підходи до оцінки. Методи оцінки. Послідовність оцінки.
25. Управління правами ІВ. Життєвий цикл ОІВ. Управління ОІВ на етапі його створення, набуття, використання, захисту прав та утилізації.

26. Захист прав ІВ, система захисту прав ІВ та її призначення. Дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності. Категорії спорів.
27. Форма та порядок захисту права інтелектуальної власності.
28. Способи захисту права інтелектуальної власності. Адміністративно-правовий спосіб захисту прав. Цивільно-правовий спосіб захисту прав.
29. Кримінальна відповідальність за порушення прав.
30. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів / В. О. Семків, Р. С. Шандра. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.
2. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
3. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.
4. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. НестерцовоїСобакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.

Нормативно-правові акти:

1. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2000 - № 12.
2. Угода про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав (ратифіковано Законом України № 34/95-ВР від 27.01.95).
3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
4. Цивільний Кодекс України // Відомості Верховної Ради. – 2003. – №40-44.

5. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради – 2001. - №25-26.
6. Господарський кодекс України;
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення;
8. Митний кодекс України;
9. Закон України "Про авторське право і суміжні права";
10. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі";
11. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки";
12. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем";
13. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин";
14. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг";
15. Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів";
16. Закон України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних";
17. Закон України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування".

Допоміжна:

- 1.Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: Підручник. – К.: Знання, 2006.
- 2.Авторське право на літературні та художні твори в Україні: Тематична добірка / Уклад. Л. І. Котенко. – Київ, 2000.
- 3.Авторське право та інтелектуальна власність: Конспект лекцій / В. Д. Понікаров, О. М. Славінська, О. О. Єрмоленко. – Харків, 2004.
- 4.Андрощук Г. О. Конкурентне право: Захист від недобросовісної конкуренції: Навчальний посібник. – Київ: Інститут економіки та права «КРОК», 2002.
- 5.Андрусів У. Проблеми реалізації прав інтелектуальної власності на програми організацій мовлення в Україні // Право України. – 2008. – №6.
- 6.Атаманова Ю. Є. Право інтелектуальної власності: система міжнародно-правового регулювання. – Харків: ДІВ, 2004.
- 7.Афанасьєва К. О. Авторське право: Практ. посіб. – К.: Атіка, 2006. – 224 с.
8. Галянтич М. Промислова власність: правові засоби охорони та захисту. К.:

- Акад. пр.наук України. НДІ приватного права та підприємництва, 2003. 256 с.
9. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб.: 2-е вид. , перероб. і доп. – К.: ЦНЛ, 2006. – 278 с.
10. Дроб'язко В. С., Дроб'язко Р. В. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 511 с.
11. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування: Практ. посіб. – К., 2007. – 448 с.
12. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності: Підручник / М. В. Вачевський, В. Г. Кремень, В. М. Мадзігон та ін. – К.: Професіонал, 2005. – 448с.
13. Кириченко І. А. Судова експертиза: охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності: Навч. посіб. – К.: ЗАТ «Ін-т. інтелект. власності», 2003. 144 с.
14. Макода В. Є. Правова охорона промислових зразків в Україні. К., 2000. 172 с.
15. Мельник О. М. Правова охорона знаків для товарів і послуг в Україні: цивільно-правовий аспект. – Ірпінь, 2001. – 135 с.
16. Мельник О. М. Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні. – Х., 2002. – 362 с.
17. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні / О.А. Підпригора, О.Д. Святоцький (заг. ред.) – К.: ІнЮре, 2003. – 236 с.
18. Право інтелектуальної власності / О. А. Підпригора, О. Д. Святоцький – 2-ге вид. – К.: ІнЮре, 2004. – С. 670.
19. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци; Кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В.П. Воробйов та ін. – К.: Слово, 2006. – 1104 с.
20. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / За заг. ред. М. В. Паладія, Н. М. Мироненко, В.О. Жарова. – К.: Парламент, 2006. – 432 с.
21. Харитонов Є. О., Старцев О. В. Цивільне право України: Підруч. – 2-ге вид. перероб. і доп. – К.: Істина, 2007. – 816 с.
22. Цибульов П. М., Чеботарьов В. П., Зінов В. Г., Суїні Ю. Управління інтелектуальною власністю: Монографія. — К., 2005. — 448 с.

- 23.Цивільне право України: Підручник: У 2 т. – Т. 1 / В. І. Борисова, Л.М. Баранова, І.В. Жилінкова та ін.; За заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 480 с.
- 24.Цивільне право України: Підручник: У 2 кн. / О. В. Дзера, Д. В. Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – Кн. 1. – 736 с.
- 25.Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. – 3-є вид., перероб. і доп. / За ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – Т. 1. – 832 с.
- 26.Цивільний Кодекс України: науково-практичний коментар: У 2 ч. / За заг. ред. Я.М. Шевченко. – К.: ІнЮре, 2004. – Ч. 1. – 692 с.
- 27.Ярема А. Г., Карабань В. Я., Кривенко В. В., Романь В. Г. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України. – К.: АСК, 2004. – Т. II: Право інтелектуальної власності. Зобов'язальне право. – 624 с.

Інтернет ресурси:

- 1.Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
- 2.Офіційний сайт Верховного Суду. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/>
- 3.Офіційний сайт Судова влада України. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. – Режим доступу: <https://ukrpatent.org/uk>

ЮРИДИЧНІ СИТУАЦІЇ

ЗАВДАННЯ 1.

01.09.2025 р. між ТОВ «Канал «Десьдесь» та ПАТ «Музфон» було укладено Договір про надання виключної ліцензії № 01/22-укр, відповідно до умов якого до ТОВ «Канал «Десьдесь» перейшло, на умовах виключної ліцензії, право використовувати, дозволяти чи забороняти використовувати на території України Твори, перелічені в Каталозі, зокрема, шляхом включення творів та/або використання у складі складних об'єктів, у тому числі у складі аудіовізуальних творів, відтворення та розповсюдження у цифровому форматі у всесвітній мережі Інтернет.

Строк дії договору 5 років. Виплату винагороди необхідно обрати на свій розсуд та самостійно заповнити у договір. Пеня складає 2% за кожен день прострочення. Повідомлення про зміну реквізитів не пізніше ніж 5 календарних днів.

ЗАВДАННЯ 2.

01.09.2025 р. між ТОВ «Букдрук» та ПАТ «Укркнига» було укладено Договір про передання (відчуження) майнових прав № 01/22-укр, відповідно до умов якого до ПАТ «Укркнига» перейшло, на умовах договору про передання майнових прав на твір, без обмежень способів використання твору, зазначених у статті 441 ЦК, частиною третьою статті 15 Закону України «Про авторське право та суміжні права», використовувати на території України Твори, перелічені в Каталозі, зокрема, шляхом включення творів та/або використання у складі складних об'єктів, у тому числі у складі аудіовізуальних творів, відтворення та розповсюдження у цифровому форматі у всесвітній мережі Інтернет.

Твір «Фактор Черчилля. Як одна людина змінила історію», автор – Борис Джонсон, 400 с. Передача твору та виплату винагороди обирає на свій розсуд та самостійно заповнює у договорі. Штраф 10% Пеня складаю 2% за кожен день прострочення.

ЗАВДАННЯ 3.

01.09.2025 р. між ПП «Канал «5*5» та ТОВ «Київфільм» було укладено Договір про надання невиключної ліцензії № 034/22-укр, відповідно до умов якого до ПП «Канал «5*5» перейшло, на умовах невиключної ліцензії, право частково використовувати, дозволяти чи забороняти використовувати на території України аудіовізуальний твір «Батальйон», зокрема, шляхом включення твору у програму передач телевізійного каналу 5*5, відтворення та розповсюдження у цифровому форматі у всесвітній мережі Інтернет.

Твір передається в електронному вигляді у форматі MKV. Строк дії договору 3 роки. Винагорода у формі паушального платежу становить 97000 грн. Твердо фіксована сума, виплачується до початку дії ліцензійного договору, одноразово.

ЗАВДАННЯ 4.

01.09.2025 р. між ТОВ «Букдрук» та працівником Фурленко Михайлом Станіславовичем було укладено Договір про розподіл майнових прав на службовий твір № 01/22-укр, відповідно до умов якого Працівник та Роботодавець як співвласники, домовились, що Працівник повністю передає Роботодавцю належні йому майнові права на Службовий твір – дитячу казку «Дивограй».

Роботодавець набуває майнових прав з дати підписання Договору. Твір передається у форматі документу (.docx) та роздрукований на аркушах А4 за рахунок Роботодавця. Роботодавець виплачує Працівнику винагороду у вигляді премії у розмірі 23 000 (двадцять три тисячі гривень).

Пеня складає 2% за кожен день прострочення. Повідомлення про зміну реквізитів не пізніше за 7 календарних днів.

ЗАВДАННЯ 5.

01.09.2025 р. між ТОВ «Канал «Десьдесь» та ПАТ «Укркіно» було укладено Договір про створення на замовлення і використання твору «Батальйон», відповідно до умов якого ПАТ «Укркіно» на вимогу ТОВ «Канал «Десьдесь» автор зобов'язаний створити аудіовізуальний твір в установленний строк

3.1. Твір повинен відповідати наступним вимогам:

3.1.1. Жанр, призначення, тема Твору аудіовізуальний твір.

3.1.2. Назва Твору - Батальйон.

3.1.3 Мова Твору українська.

3.1.4. Обсяг Твору 90 хвилин з титрами.

3.1.5. Сфера застосування Твору художній фільм.

Крім того, на підставі договору передається виключне право використовувати, дозволяти чи забороняти використовувати на території України вказаного твору, відтворення та розповсюдження у кінотеатрах, телевізійних каналах, у цифровому форматі у всесвітній мережі Інтернет.

Строк виконання замовлення 2 роки. Вид та умови виплати винагороди вибираєте на свій розсуд та самостійно заповнюєте. Пеня складає 2% за кожен день прострочення. Повідомлення про зміну реквізитів не пізніше ніж 5 робочих днів.

ТЕСТИ:

1. Яке право належить до особистих немайнових прав автора?
а Право авторства
б Право на винагороду
в Право на розпорядження твором
г Право на використання твору
д Право на передання майнових прав
2. Що є об'єктом авторського права?
а Літературний твір
б Адміністративний акт
в Законодавчий документ
г Службова інструкція
д Офіційний державний символ
3. Який строк охорони авторського права в Україні після смерті автора?
а 70 років
б 50 років
в 80 років
г 100 років
д Безстроково
4. Хто може бути суб'єктом суміжних прав?
а Виконавець
б Суддя
в Депутат
г Нотаріус
д Адвокат
5. Що охороняє патентне право?
а Винаходи
б Літературні твори
в Виконавську діяльність
г Торговельні марки
д Програму телепередач
6. Яке з наведеного є винаходом?
а Новий лікарський засіб
б Вірш
в Художня картина
г Театральна постановка
д Музична композиція

7. Який документ засвідчує право власності на винахід?

- а Патент
- б Ліцензія
- в Авторське свідоцтво
- г Сертифікат якості
- д Свідоцтво про реєстрацію

8. Хто здійснює державну політику у сфері інтелектуальної власності в Україні?

- а Міністерство економіки України
- б Верховна Рада України
- в Кабінет Міністрів України
- г Конституційний Суд України
- д Антимонопольний комітет України

9. Який знак може бути торговельною маркою?

- а Логотип компанії
- б Державний герб
- в Назва міністерства
- г Офіційна валюта
- д Конституція України

10. Що є метою правової охорони інтелектуальної власності?

- а Захист прав автора
- б Обмеження конкуренції
- в Ліквідація прав на твори
- г Збільшення податків
- д Скасування авторських договорів

11. Хто є суб'єктами авторського права?

- а Автори творів
- б Судді
- в Міністри
- г Виборці
- д Журналісти

12. Який твір не охороняється авторським правом?

- а Офіційний документ
- б Роман
- в Поема
- г Симфонія
- д Фільм

13. Яке з прав є майновим?

- а Право на використання твору
- б Право авторства
- в Право на ім'я

- г Право на недоторканність твору
- д Право на відкликання твору

14. Який документ підтверджує право на торговельну марку?

- а Свідоцтво на знак для товарів і послуг
- б Патент
- в Авторське свідоцтво
- г Ліцензія
- д Акт приймання-передачі

15. Що є об'єктом суміжних прав?

- а Виконання артистів
- б Конституція
- в Наукова стаття
- г Винахід
- д Географічна назва

16. Який орган здійснює реєстрацію авторських прав в Україні?

- а Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій
- б Міністерство юстиції
- в Верховна Рада
- г Кабінет Міністрів
- д Рахункова палата

17. Що таке ліцензійний договір?

- а Дозвіл на використання об'єкта інтелектуальної власності
- б Передання майна у власність
- в Надання позики
- г Оренда майна
- д Договір дарування

18. Яке право належить виключно автору?

- а Право на ім'я
- б Право на публікацію твору
- в Право на передання майнових прав
- г Право на відтворення твору
- д Право на переклад

19. Який строк чинності патенту на винахід в Україні?

- а 20 років
- б 10 років
- в 25 років
- г 15 років
- д 30 років

20. Що може бути об'єктом промислового зразка?

- а Зовнішній вигляд виробу

- б Роман
- в Вірш
- г Музична композиція
- д Кіносценарій

21. Яка мета правової охорони торговельної марки?
- а Вирізнєння товарів та послуг одного виробника від інших
 - б Захист державних символів
 - в Реєстрація винаходів
 - г Збереження авторських прав
 - д Захист службових документів

22. Хто може отримати патент на винахід?
- а Фізична чи юридична особа
 - б Тільки суддя
 - в Тільки державний орган
 - г Лише колектив авторів
 - д Виключно іноземна компанія

23. Що є об'єктом географічного зазначення?
- а Найменування місця походження товару
 - б Художня картина
 - в Виконавська діяльність
 - г Винахід
 - д Рекламний слоган

24. Яке з наведеного є порушенням авторського права?
- а Плагіат
 - б Купівля книги
 - в Читання роману
 - г Виконання пісні в школі
 - д Дарування книги

25. Що належить до немайнових прав інтелектуальної власності?
- а Право на ім'я автора
 - б Право на отримання доходу
 - в Право на використання твору
 - г Право на продаж ліцензії
 - д Право на оренду твору

26. Хто має суміжні права на фонограму?
- а Виробник фонограми
 - б Друкар
 - в Видавець журналу
 - г Архіваріус
 - д Бібліотекар

27. Який міжнародний договір регулює охорону авторських прав?

- а Бернська конвенція
- б Кіотський протокол
- в Женевська конвенція
- г Паризька хартія
- д Лісабонський договір

28. Яке право належить виконавцю?

- а Право дозволяти запис свого виконання
- б Право на податкову пільгу
- в Право на депутатську недоторканність
- г Право на патент
- д Право на відпустку

29. Яке з наведеного є об'єктом патентного права?

- а Корисна модель
- б Поема
- в Роман
- г Пісня
- д Кінострічка

30. Що охороняється авторським правом?

- а Програмне забезпечення
- б Закон України
- в Державний прапор
- г Грошова одиниця
- д Судове рішення

31. Який строк чинності патенту на корисну модель в Україні?

- а 10 років
- б 5 років
- в 15 років
- г 20 років
- д 25 років

32. Яке право має власник торговельної марки?

- а Виключне право використовувати знак
- б Право на депутатство
- в Право на державну власність
- г Право на пільги
- д Право на недоторканність

33. Який твір охороняється авторським правом без формальностей?

- а Будь-який оригінальний твір у письмовій формі
- б Тільки опублікований роман
- в Лише зареєстрований сценарій
- г Тільки офіційно виданий підручник

д Виключно нотний запис

34. Хто є суб'єктами права інтелектуальної власності?

- а Фізичні та юридичні особи
- б Тільки судді
- в Лише державні органи
- г Тільки науковці
- д Виключно митці

35. Що є прикладом недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності?

- а Використання чужої торговельної марки
- б Продаж ліцензії
- в Реєстрація патенту
- г Видавництво власної книги
- д Виконання авторської пісні

36. Яке право охороняє бази даних?

- а Авторське право
- б Патентне право
- в Суміжні права
- г Адміністративне право
- д Цивільне право

37. Який документ підтверджує право на промисловий зразок?

- а Патент на промисловий зразок
- б Ліцензія
- в Сертифікат
- г Авторське свідоцтво
- д Договір купівлі-продажу

38. Хто має право на винагороду за використання твору?

- а Автор
- б Суддя
- в Виборець
- г Викладач
- д Журналіст

39. Що таке плагіат?

- а Привласнення авторства на чужий твір
- б Написання власного твору
- в Виконання авторської пісні
- г Видавництво книги за угодою
- д Переклад твору з дозволу автора

40. Яке з наведеного є об'єктом права інтелектуальної власності?

- а Програмне забезпечення

- б Закон
- в Герб
- г Гімн
- д Офіційний документ

41. Хто здійснює митний контроль за об'єктами інтелектуальної власності?

- а Митні органи України
- б Верховна Рада України
- в Міністерство освіти
- г Державна казначейська служба
- д Національний банк України

42. Яке право належить до виключних майнових прав автора?

- а Право дозволяти чи забороняти використання твору
- б Право на повагу до імені
- в Право на особисте життя
- г Право на свободу слова
- д Право на пересування

43. Що не є об'єктом авторського права?

- а Державні символи
- б Роман
- в Вірш
- г Музична композиція
- д Кінострічка

44. Хто здійснює захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку?

- а Суд
- б Кабінет Міністрів
- в Верховна Рада
- г Нотаріальна палата
- д Податкова служба

45. Який міжнародний документ регулює патентне право?

- а Паризька конвенція
- б Бернська конвенція
- в Кіотський протокол
- г Європейська хартія
- д Римська угода

46. Що є основним доказом авторського права?

- а Факт створення твору
- б Реєстрація в державному органі
- в Судове рішення
- г Публікація у ЗМІ
- д Патент

47. Хто має суміжні права на передачі організацій мовлення?

а Організації мовлення

б Викладачі

в Актори театру

г Бібліотекарі

д Видавці журналів

48. Який строк охорони суміжних прав в Україні?

а 50 років

б 10 років

в 20 років

г 70 років

д 100 років

49. Що є прикладом об'єкта права інтелектуальної власності у сфері науки?

а Наукове відкриття

б Законодавчий акт

в Судове рішення

г Конституція

д Офіційний документ

50. Яке з наведеного є немайновим правом інтелектуальної власності?

а Право на ім'я автора

б Право на використання твору

в Право на продаж ліцензії

г Право на комерціалізацію

д Право на оренду